

Pressmeddelande

Lund den 4 juni 2020

Branschstrukturen avgörande för hur krisen slagit i Skåne

Coronakrisen har slagit ekonomiskt olika hårt i olika delar av Skåne. Avgörande är branschstrukturen i näringslivet, där de västra delarna av regionen är tydligare exponerade mot de hårdast drabbade branscherna. Det visar rapporten Skånsk konjunktur från Sparbanken Skåne, framtagen i samarbete med Øresundsinstitutet.

43 procent av skåningarna arbetar inom företagstjänster, handel, hotell- och restaurang, industri eller transport. Dessa fem branscher har hittills drabbats hårdast av coronapandemin – och står för en större andel av sysselsättningen i Skånes västra delar än östra delar.

Det är i Skånes västra delar som flest jobb skapats i näringslivet under de senaste åren, men redan i bankens snabbanalys av coronakrisen i april framträdde bilden av att områdena vid Øresundskusten påverkats mer ekonomiskt under pandemin, även relativt sett. Fördjupningen som nu presenteras i Skånsk konjunktur visar att branschstrukturen i Skåne, det vill säga mixen av företag i samhället, är en central faktor bakom detta tillsammans med jobbfördelningen mellan privat och offentlig sektor.

I delområdena Nordvästra Skåne, med Helsingborg i centrum, och Sydvästra Skåne med Malmö som arbetsmarknadscentrum är andelen sysselsatta i de fem hårdast utsatta branscherna 49 respektive 45 procent. I exempelvis Sydöstra Skåne med Ystad som centrum och Nordöstra Skåne kring Kristianstad är andelen 38 procent. Motsvarande siffra i Mellanskåne är 34 procent. Det framgår av statistik från SCB.

- Skåne är inte homogent när det gäller näringslivet. Branschstrukturen har en direkt koppling till konjunktürkänsligheten i olika delar av regionen. Det är i de nordvästra och sydvästra delarna av Skåne som arbetslösheten ökat mest under krisen, medan östra sidan och Mellanskåne uppvisat en större robusthet så här långt, säger Rasmus Roos, bankchef på Sparbanken Skåne.

Bland de mest drabbade näringarna finns hotell- och restaurangbranschen, med 24 procent av alla varsel i Skåne under mars och april. 4 700 personer korttidspermitterades i branschen under mars, april och första halvan av maj. Den skånska turismen brukar under sommarmånaderna skifta från stad till landsbygd, vilket riskerar att den ekonomiska nedgången i branschen nu sprids i Skåne. För att motverka detta försöker regionen få skåningarna att "hemestra" i sommar.

- Under krisens inledningsfas blev effekterna snabbt tydliga inom några specifika branscher. Framöver kan vi få se fler sektorer och även andra geografiska områden påverkas ytterligare. Allt går inte i takt i en konjunkturedgång, ofta är det tvärtom och i sammanhanget kan just det vara både en styrka och en svaghet, säger Rasmus Roos.

Trots det dramatiskt förändrade konjunkturläget har Skåne hittills klarat sig lindrigare i coronakrisen än Stockholms och Västra Götalands län, även om arbetslösheten i Skåne låg på en högre nivå före krisen. Såväl arbetslöshet som varsel och permitteringar har ökat mindre i Skåne än i de övriga storstadslänen.

- I geografiska områden där tillväxten varit snabb de senaste åren, tenderar också nedgången att ha kommit kraftigare. Detta mönster syns mellan olika delområden i Skåne och även i jämförelsen mellan Skåne och andra storstadsregioner, säger Rasmus Roos.

Industrin är den bransch i Sverige där flest permitterats, och i Skåne står branschen för näst flest permitteringar (9 000 personer). Försäljningen i tillverkningsindustrin minskade med 21 procent i Sverige som helhet under april, jämfört med samma period ifjol, men det finns skillnader inom branschen. Fordonsindustrins försäljning sjönk med hela 72 procent under perioden, medan livsmedelsindustrins försäljningssiffror ökade. Skåne har en relativt stor livsmedelsindustri jämfört med fordonsindustri, i relation till exempelvis Västra Götaland.

Den bransch som i Skåne haft flest permitteringar är handeln, med 10 500 personer korttidspermitterade. Handeln var redan tidigare inne i en strukturomvandling, där e-handel går starkt framåt. Branschen företagstjänster, som ofta utgör en större andel av sysselsättningen i större än mindre kommuner, står i Skåne för tredje flest permitteringar under krisen (6 600 personer) och dessutom 15 procent av alla varsel under mars och april. Antalet konkurser bland företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik har mer än fördubblats under mars och april jämfört med samma period 2019.

Även transportsektorn prövas hårt av coronakrisen. Flygbranschen har närmast stått still under de senaste månaderna, och järnvägstransportens försäljningssiffror var 37 procent lägre i april 2020 jämfört med samma månad 2019. 4 400 skåningar i branschen har permitterats under våren.

Rapporten visar att arbetslösheten började stiga i Skåne redan före krisen, vilket är ett av flera tecken på den konjunkturavmattning som syntes under hösten 2019 och vintern 2020. Högkonjunkturons topp, som gav ett starkt jobbskapande och en byggboom i Skåne, hade alltså passerats redan före krisen.

Temakapitlet i Skånsk konjunktur handlar om bostadsmarknaden och berör just den höga byggtakten under högkonjunktursen. Nyproduktionen i regionen har under senare år främst bestått av bostäder i flerbostadshus. Analysen visar också att privata fastighetsbolag passerat allmännyttan i ägande av flerbostadshus.

Rapporten Skånsk konjunktur bifogas i sin helhet (pdf) och återfinns också på sparbankenskane.se/skansskonjunktur

I bifogat faktablad framgår Skånes olika delregioners exponering mot de hårdast drabbade branscherna under coronakrisen.

För mer information

Rasmus Roos, bankchef, 046-16 23 11
Kristian Svensson, pressansvarig, 046-16 23 09

Om Skånsk konjunktur

Skånsk konjunktur är en oberoende rapport om det ekonomiska läget i Skåne. Bakom rapporten står Sparbanken Skåne i samarbete med sina ägarstiftelser. Materialet är baserat på ett stort antal statistikkällor och kvalitativa intervjuer. Det belyser skånsk konjunktur i dimensionerna invånare och näringsliv – i såväl övergripande perspektiv som ner på delregion- och kommunnivå. Analysen produceras av Øresundsinstitutet och publiceras två gånger per år.

Om Sparbanken Skåne

Sparbanken Skåne är en regional sparbank för människorna, näringslivet och det lokala samhället. En bank med hög tillgänglighet, smarta tjänster och grundläggande sparbanksvärderingar, där besluten fattas nära dig som kund. Huvudägare är tre skånska sparbanksstiftelser. I samarbete med stiftelserna kan delar av överskottet från bankrörelsen investeras i samhällsutvecklande insatser.

Om Sparbanken Skånes ägarstiftelser

Sparbanksstiftelsen Finn, Sparbanksstiftelsen 1826 och Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta är alla delägare i Sparbankens Skåne, med en ägarandel på 26 procent vardera. Stiftelsernas syfte är att slå vakt om sparbanksrörelsens grundläggande idéer och främja sparsamhet. Vid sidan av detta stödjer stiftelserna projekt som bidrar till lokal utveckling inom sina respektive verksamhetsområden.